

ශීර්ෂය 022 - පරිපාලන කටයුතු පිළිබඳ පාර්ලිමේන්තු කොමසාරිස් කාර්යාලය

1. මූල්‍ය ප්‍රකාශන

1.1 තත්ත්වගණනය කළ මතය

ශීර්ෂය 022 - පරිපාලන කටයුතු පිළිබඳ පාර්ලිමේන්තු කොමසාරිස් කාර්යාලයේ 2022 දෙසැම්බර් 31 දිනට මූල්‍ය තත්ත්වය පිළිබඳ ප්‍රකාශය, එදිනෙන් අවසන් වර්ෂය සඳහා වූ මූල්‍ය කාර්යසාධන ප්‍රකාශය හා මුදල් ප්‍රවාහ ප්‍රකාශවලින් සමන්විත 2022 දෙසැම්බර් 31 දිනෙන් අවසන් වර්ෂය සඳහා වූ මූල්‍ය ප්‍රකාශන 2018 අංක 19 දරන ජාතික විගණන පනතේ විධිවිධාන සමඟ සංයෝජිතව කියවිය යුතු ශ්‍රී ලංකා ප්‍රජාතාන්ත්‍රික සමාජවාදී ජනරජයේ ආණ්ඩුක්‍රම ව්‍යවස්ථාවේ 154(1) ව්‍යවස්ථාවේ ඇතුළත් විධිවිධාන ප්‍රකාර මාගේ විධානය යටතේ විගණනය කරන ලදී. 2018 අංක 19 දරන ජාතික විගණන පනතේ 11(1) වගන්තිය ප්‍රකාරව පරිපාලන කටයුතු පිළිබඳ පාර්ලිමේන්තු කොමසාරිස් කාර්යාලයේ මූල්‍ය ප්‍රකාශන පිළිබඳව මාගේ අදහස් දැක්වීම් හා නිරීක්ෂණයන් ඇතුළත් සම්පිණ්ඩන වාර්තාව 2023 මැයි 23 දින ප්‍රධාන ගණන්දීමේ නිලධාරී වෙත නිකුත් කරන ලදී. විගණන පනතේ 11(2) වගන්තිය ප්‍රකාරව පරිපාලන කටයුතු පිළිබඳ පාර්ලිමේන්තු කොමසාරිස් කාර්යාලයට අදාළ වාර්ෂික විස්තරාත්මක කළමනාකරණ විගණන වාර්තාව 2023 ජූනි 09 දින ප්‍රධාන ගණන්දීමේ නිලධාරී වෙත නිකුත් කරන ලදී. ශ්‍රී ලංකා ප්‍රජාතාන්ත්‍රික සමාජවාදී ජනරජයේ ආණ්ඩුක්‍රම ව්‍යවස්ථාවේ 154(6) ව්‍යවස්ථාව සමඟ සංයෝජිතව කියවිය යුතු 2018 අංක 19 දරන ජාතික විගණන පනතේ 10 වගන්තිය ප්‍රකාරව මෙම වාර්තාව පාර්ලිමේන්තුව වෙත ඉදිරිපත් කරනු ලැබේ.

මෙම වාර්තාවේ 1.6 ඡේදයේ දක්වා ඇති කරුණුවලින් වන බලපෑම හැර, මූල්‍ය ප්‍රකාශනවලින් 2022 දෙසැම්බර් 31 දිනට පරිපාලන කටයුතු පිළිබඳ පාර්ලිමේන්තු කොමසාරිස් කාර්යාලයේ මූල්‍ය තත්ත්වය සහ එදිනෙන් අවසන් වර්ෂය සඳහා එහි මූල්‍ය කාර්යසාධනය හා මුදල් ප්‍රවාහය පොදුවේ පිළිගත් ගිණුම්කරණ මූලධර්මවලට අනුකූලව සත්‍ය හා සාධාරණ තත්ත්වයක් පිළිබිඹු කරන බව මා දරන්නා වූ මතය වේ.

1.2 තත්ත්වගණනය කළ මතය සඳහා පදනම

මෙම වාර්තාවේ 1.6 ඡේදයේ දක්වා ඇති කරුණු මත පදනම්ව මාගේ මතය තත්ත්වගණනය කරනු ලැබේ. ශ්‍රී ලංකා විගණන ප්‍රමිතීන්ට (ශ්‍රී.ලං.වි.ප්‍ර) අනුකූලව මා විගණනය සිදු කරන ලදී. මූල්‍ය ප්‍රකාශන සම්බන්ධයෙන් මාගේ වගකීම, විගණකගේ වගකීම යන වගන්තියේ තවදුරටත් විස්තර කර ඇත. මාගේ මතය සඳහා පදනමක් සැපයීම උදෙසා මා විසින් ලබා ගෙන ඇති විගණන සාක්ෂි ප්‍රමාණවත් සහ උචිත බව මාගේ විශ්වාසයයි.

1.3 මූල්‍ය ප්‍රකාශන සම්බන්ධයෙන් ප්‍රධාන ගණන්දීමේ නිලධාරීගේ වගකීම

පොදුවේ පිළිගත් ගිණුම්කරණ මූලධර්මවලට අනුකූලව හා 2018 අංක 19 දරන ජාතික විගණන පනතේ 38 වගන්තියේ සඳහන් විධිවිධානවලට අනුකූලව සත්‍ය හා සාධාරණ තත්ත්වයක් පිළිබිඹු කෙරෙන පරිදි මූල්‍ය ප්‍රකාශන පිළියෙල කිරීම හා වංචා සහ වැරදි හේතුවෙන් ඇති විය හැකි ප්‍රමාණාත්මක සාවද්‍ය ප්‍රකාශනයන්ගෙන් තොරව මූල්‍ය ප්‍රකාශන පිළියෙල කිරීමට හැකි වනු පිණිස අවශ්‍යවන අභ්‍යන්තර පාලනය තීරණය කිරීම ප්‍රධාන ගණන්දීමේ නිලධාරීගේ වගකීම වේ.

2018 අංක 19 දරන ජාතික විගණන පනතේ 16(1) වගන්තිය ප්‍රකාරව කාර්යාලය විසින් වාර්ෂික හා කාලීන මූල්‍ය ප්‍රකාශන පිළියෙල කිරීමට හැකිවන පරිදි ස්වකීය ආදායම්, වියදම්, වත්කම් හා බැරකම් පිළිබඳ නිසි පරිදි පොත්පත් හා වාර්තා පවත්වා ගෙන යා යුතුය.

ජාතික විගණන පනතේ 38(1)(ඇ) උප වගන්තිය ප්‍රකාරව කාර්යාලයේ මූල්‍ය පාලනය සඳහා සඵලදායී අභ්‍යන්තර පාලන පද්ධතියක් සකස් කර පවත්වා ගෙන යනු ලබන බවට ප්‍රධාන ගණන්දීමේ නිලධාරී සහතික විය යුතු අතර එම පද්ධතියේ සඵලදායීත්වය පිළිබඳව කලින් කල සමාලෝචනයක් සිදු කර ඒ අනුව පද්ධතිය ඵලදායී ලෙස කරගෙන යාමට අවශ්‍ය වෙනස්කම් සිදු කරනු ලැබිය යුතුය.

1.4 මූල්‍ය ප්‍රකාශන විගණනය පිළිබඳ විගණකගේ වගකීම

සමස්ථයක් ලෙස මූල්‍ය ප්‍රකාශන, වංචා හා වැරදි හේතුවෙන් ඇතිවන ප්‍රමාණාත්මක සාවද්‍ය ප්‍රකාශනයන්ගෙන් තොර බවට සාධාරණ තහවුරුවක් ලබාදීම සහ මාගේ මතය ඇතුළත් විගණකාධිපති වාර්තාව නිකුත් කිරීම මාගේ අරමුණ වේ. සාධාරණ සහතිකවීම උසස් මට්ටමේ සහතිකවීමක් වන නමුත්, ශ්‍රී ලංකා විගණන ප්‍රමිති ප්‍රකාරව විගණනය සිදු කිරීමේදී එය සෑම විටම ප්‍රමාණාත්මක සාවද්‍ය ප්‍රකාශනයන් අනාවරණය කර ගන්නා බවට වන තහවුරු කිරීමක් නොවනු ඇත. වංචා සහ වැරදි තනි හෝ සාමූහික ලෙස බලපෑම නිසා ප්‍රමාණාත්මක සාවද්‍ය ප්‍රකාශනයන් ඇති විය හැකි අතර, එහි ප්‍රමාණාත්මකභාවය මෙම මූල්‍ය ප්‍රකාශන පදනම් කර ගනිමින් පරිශීලකයන් විසින් ගනු ලබන ආර්ථික තීරණ කෙරෙහි වන බලපෑම මත රඳා පවතී.

ශ්‍රී ලංකා විගණන ප්‍රමිති ප්‍රකාරව විගණනයේ කොටසක් ලෙස මා විසින් විගණනයේදී වෘත්තීය විනිශ්චය සහ වෘත්තීය සැකමුසුබවින් යුතුව ක්‍රියා කරන ලදී. මා විසින් තවදුරටත්,

- ප්‍රකාශ කරන ලද විගණන මතයට පදනමක් සපයා ගැනීමේදී වංචා හෝ වැරදි හේතුවෙන් මූල්‍ය ප්‍රකාශනවල ඇති විය හැකි ප්‍රමාණාත්මක සාවද්‍ය ප්‍රකාශනයන් ඇතිවීමේ අවදානම් හඳුනාගැනීම හා තක්සේරු කිරීම සඳහා අවස්ථාවෝචිතව උචිත විගණන පරිපාටි සැලසුම් කර ක්‍රියාත්මක කරන ලදී. වරදවා දැක්වීම් හේතුවෙන් සිදුවන ප්‍රමාණාත්මක සාවද්‍ය ප්‍රකාශනයන්ගෙන් සිදුවන බලපෑමට වඩා වංචාවකින් සිදුවන්නා වූ බලපෑම ප්‍රබල වන්නේ ඒවා දුස්ස්ථානයෙන්, ව්‍යාජ ලේඛන සැකසීමෙන්, චේතනාන්විත මහඟුරීමෙන්, වරදවා දැක්වීමෙන් හෝ අභ්‍යන්තර පාලනයන් මඟ හැරීමෙන් වැනි හේතු නිසා වන බැවිනි.
- අභ්‍යන්තර පාලනයේ සඵලදායීත්වය පිළිබඳව මතයක් ප්‍රකාශ කිරීමේ අදහසින් නොවුවද, අවස්ථාවෝචිතව උචිත විගණන පරිපාටි සැලසුම් කිරීම පිණිස අභ්‍යන්තර පාලනය පිළිබඳව අවබෝධයක් ලබා ගන්නා ලදී.
- හෙළිදරව් කිරීම් ඇතුළත් මූල්‍ය ප්‍රකාශනවල ව්‍යුහය සහ අන්තර්ගතය සඳහා පාදක වූ ගනුදෙනු හා සිද්ධීන් උචිත හා සාධාරණ අයුරින් මූල්‍ය ප්‍රකාශනවල ඇතුළත් බව ඇගයීම.
- මූල්‍ය ප්‍රකාශනවල ව්‍යුහය හා අන්තර්ගතය සඳහා පාදක වූ ගනුදෙනු හා සිද්ධීන් උචිත හා සාධාරණව ඇතුළත් වී ඇති බව සහ හෙළිදරව් කිරීම් ඇතුළත් මූල්‍ය ප්‍රකාශනවල සමස්ථ ඉදිරිපත් කිරීම අගයන ලදී.

මාගේ විගණනය තුළදී හඳුනාගත් වැදගත් විගණන සොයාගැනීම්, ප්‍රධාන අභ්‍යන්තර පාලන දුර්වලතා හා අනෙකුත් කරුණු පිළිබඳව ප්‍රධාන ගණන්දීමේ නිලධාරී දැනුවත් කරන ලදී.

1.5 වෙනත් නෛතික අවශ්‍යතා පිළිබඳ වාර්තාව

2018 අංක 19 දරන ජාතික විගණන පනතේ 6(1)(අ) වගන්තිය ප්‍රකාරව පහත සඳහන් කරුණු මා ප්‍රකාශ කරමි.

(අ) විගණනය වෙත ඉදිරිපත් කරන ලද මූල්‍ය ප්‍රකාශන පහත සඳහන් විගණන නිරීක්ෂණය අනුව ඉකුත් වර්ෂයේ මූල්‍ය ප්‍රකාශන සමඟ අනුරූපී වී නොතිබුණි.

විගණන නිරීක්ෂණය මෙම වාර්තාවේ ඡේදයට යොමුව

භාණ්ඩාගාරය වෙත ශුද්ධ වත්කම් 1.6.1 (අ)

(ආ) ඉකුත් වර්ෂයට අදාළ මූල්‍ය ප්‍රකාශන පිළිබඳව මා විසින් කර තිබුණු නිර්දේශ ක්‍රියාත්මක කර තිබුණි.

1.6 මූල්‍ය ප්‍රකාශන පිළිබඳ අදහස් දැක්වීම.

1.6.1 ගිණුම්කරණ අඩුපාඩු

(අ) භාණ්ඩාගාරය වෙත ශුද්ධ වත්කම්

විගණන නිරීක්ෂණය	ප්‍රධාන ගණන්දීමේ නිලධාරීගේ අදහස් දැක්වීම	නිර්දේශය
ඉකුත් වර්ෂයේ විගණන මූල්‍ය ප්‍රකාශන අනුව භාණ්ඩාගාරය වෙත ශුද්ධ වත්කම් රු.3,436,555 ක් වුවත්, සමාලෝචිත වර්ෂයේ මූල්‍ය තත්ත්වය පිළිබඳ ප්‍රකාශයේ 2021 දෙසැම්බර් 31 දිනට එම ශේෂය රු. 3,463,555 ක් ලෙස දක්වා තිබුණි.	නිවැරදි ශේෂය රු.3,436,555 ක් වන අතර, 2022 වර්ෂය සඳහා මූල්‍ය ප්‍රකාශන සකස් කිරීමේදී ලිඛිත දෝෂයකින් එය රු. 3,463,555 ක් ලෙස සටහන් වී ඇත.	ඉකුත් වර්ෂයේ මූල්‍ය ප්‍රකාශන අගයන් සමාලෝචිත වර්ෂයේ මූල්‍ය ප්‍රකාශනවල නිවැරදිව දැක්විය යුතු වේ.

(ආ) රජයේ නිලධාරීන්ට අත්තිකාරම් ගිණුම පිළිබඳ සැසැදුම් ප්‍රකාශය

විගණන නිරීක්ෂණය	ප්‍රධාන ගණන්දීමේ නිලධාරීගේ අදහස් දැක්වීම	නිර්දේශය
සමාලෝචිත අවසානයට පරිගණක මුද්‍රිත රජයේ අත්තිකාරම් ශේෂය රු.3,328,909 ක්	වෙනස නිවැරදි වෙනස්වීම් ගැනීමට නොහැකි නිසා මෙතෙක් මෙය නිවැරදි කිරීමට නොහැකි වී ඇත.	මෙම වෙනස නිවැරදි වෙනස්වීම් නිරවුල් කර ගැනීමට කටයුතු කළ යුතු වේ.

වූ අතර එදිනට කේවල ශේෂ වර්ගීකරණ සාරාංශයේ එකතුව රු.3,292,152 ක් වූයෙන් රු.36,757 ක වෙනසක් විය.එම වෙනස නිරවුල් කර ගැනීමට සමාලෝචිත වර්ෂයේ දී කටයුතු කර නොතිබුණි.

2. මූල්‍ය සමාලෝචනය

2.1 වියදම් කළමනාකරණය

පහත සඳහන් නිරීක්ෂණයන් කරනු ලැබේ.

විගණන නිරීක්ෂණ	ප්‍රධාන ගණන්දීමේ නිලධාරීගේ අදහස් දැක්වීම	නිර්දේශය
<p>(අ) මුදල් රෙගුලාසි 50 ප්‍රකාරව ඇස්තමේන්තු පිළියෙල කර නොතිබීම නිසා සමාලෝචිත වර්ෂය සඳහා ප්‍රතිපාදන සලසා තිබූ පුනරාවර්තන වැය විෂයයන් 06 කින් රු.652,060 ක ප්‍රතිපාදන වෙනත් පුනරාවර්තන වැය විෂයයන් 05 ක් වෙත මු.රෙ.66 මඟින් මාරු කර තිබුණි. මින් එක් වැය විෂයයක් සඳහා මු.රෙ.66 යටතේ රු.325,000 ක් මාරු කර ගෙන තිබූ අතර එහි ප්‍රතිපාදන ඉතිරිය රු.718,750 ක් ව තිබුණි.</p>	<p>වර්ෂය තුළ ඇති වූ අනපේක්ෂිත අත්‍යාවශ්‍ය වියදම් දැරීම සඳහා අදාළ වැය විෂයයන්වල වෙන් කළ ප්‍රතිපාදන ප්‍රමාණවත් නොවීම නිසා ප්‍රතිපාදන ඉතිරි වැය විෂයයන්වලින් ප්‍රතිපාදන මාරු කර ගැනීමට සිදු විය. රාජ්‍ය වියදම් පාලනය සම්බන්ධයෙන් ජාතික අයවැය දෙපාර්තමේන්තුව නිකුත් කළ චක්‍රලේඛ උපදෙස් පරිදි වියදම් පාලනය කිරීමට කටයුතු කිරීම නිසා වැය විෂයන් කිහිපයක ප්‍රතිපාදන ඉතිරි විය.</p>	<p>මුදල් රෙගුලාසි ප්‍රකාරව නිවැරදිව ඇස්තමේන්තු පිළියෙල කිරීමට කටයුතු කළ යුතු වේ.</p>
<p>(ආ) වැය විෂයන් 05 ක ප්‍රතිපාදන ඉතිරිය සියයට 8 සිට සියයට 88 ක පරාසයක පැවතීමෙන් සහ ඊට හේතු ලෙස දක්වා තිබූ “දරන ලද වියදම ප්‍රමාණවත් වීම” යන්න මඟින් ආයතනය එම වැය විෂයන් සඳහා අධි ප්‍රතිපාදන සලසා ගෙන තිබුණු බව නිරීක්ෂණය විය.</p>	<p>එම වැය විෂයන්වල ඉතිරිවීම් සඳහා බලපා ඇත්තේ රාජ්‍ය වියදම් පාලනය සම්බන්ධයෙන් ජාතික අයවැය දෙපාර්තමේන්තුව විසින් නිකුත් කරන ලද චක්‍රලේඛයේ උපදෙස් පරිදි වියදම් පාලනය කිරීම සහ වර්ෂය තුළ අපේක්ෂිත වියදම් ඇති නොවීමය.</p>	<p>නිවැරදිව වියදම් හඳුනාගෙන ඇස්තමේන්තු සකස් කළ යුතු වේ.</p>

2.2 නීති, රීති හා රෙගුලාසිවලට අනුකූල නොවීම

නියැදි විගණන පරීක්ෂණවලදී නිරීක්ෂණය වූ නීති, රීති හා රෙගුලාසිවල විධිවිධානවලට අනුකූල නොවූ අවස්ථා පහත විග්‍රහ කර දැක්වේ.

විගණන නිරීක්ෂණ	වටිනාකම	අනුකූල නොවීම	ප්‍රධාන ගණන්දීමේ නිලධාරීගේ දැක්වීම	නිර්දේශය	
<p>නීති, රීති හා රෙගුලාසිවලට යොමුව</p> <p>ශ්‍රී ලංකා ප්‍රජාතාන්ත්‍රික සමාජවාදී ජනරජයේ මුදල් රෙගුලාසි සංග්‍රහය</p>	රු.	අනුකූල නොවීම			
(i)	මුදල් රෙගුලාසි 137 හා 201	20,444	<p>වැටුප් වවුචර්පතක් අනුමත කිරීමකින් තොරව ගෙවා තිබුණි.</p>	<p>අතපසු විමකින් අදාළ වවුචරයේ අත්සන යොදා නැත.</p>	<p>මුදල් රෙගුලාසි අනුව අනුමත කළ වවුචර්පත් සඳහා පමණක් ගෙවීම් කළ යුතු වේ.</p>
(ii)	මුදල් රෙගුලාසි 139(5), 264 හා 267(1)	23,197	<p>වවුචර්පත් දෙකක් සඳහා මුදල් ලබා ගත් බවට තහවුරුවක් ලබා ගෙන නොතිබුණු අතර පඩි සටහන් පත්‍රයක වැටුප ආදායකයාටම ගෙවූ බවට තහවුරුවක් ලබා ගෙන නොතිබුණි.</p>	<p>අංක 09 වවුචරයේ අතපසුවීමකින් මුදල් ලබාගත් බවට අත්සන යොදා නොමැති අතර, අංක 12 වවුචරයේ ලබාගත් බවට අත්සන යොදා නොතිබුණ ද අදාළ ඉල්ලීම් කරන ලද ලිපියේ මුදල් ලබාගත් බවට අත්සන් යොදා ඇත.</p>	<p>මුදල් රෙගුලාසි අනුව මුදල් ලබා ගත් බවට තහවුරුවක් ලබා ගැනීමට කටයුතු කළ යුතු වේ.</p>

(iii)	මුදල් රෙගුලාසි 232(2)	11,292,266	වවුචර්පත් 12 ක ගෙවන ලද මුදල අකුරෙන් සඳහන් කර නොතිබුණි.	ඉදිරියේදී මාසික පුද්ගල පඩිනඩි ලැයිස්තුවල ගෙවූ මුදල අකුරෙන් සටහන් කිරීමට කටයුතු යොදා ඇත.	මුදල් රෙගුලාසි ප්‍රකාරව වවුචර්පත්වල ගෙවන ලද මුදල අකුරෙන්ද සඳහන් කළ යුතු වේ.
(iv)	මුදල් රෙගුලාසි 262(2)	10,315,989	ගෙවන ලද වවුචර් පත් 11 ක “ගෙවන ලදී” මුද්‍රාව තබා නොතිබුණි.	ඉදිරියේදී මාසික පුද්ගල පඩිනඩි ලැයිස්තුවලද “ගෙවන ලදී” මුද්‍රාව යෙදීමට කටයුතු කරමි.	මුදල් රෙගුලාසි ප්‍රකාරව ගෙවන ලද වවුචර් පත් සඳහා “ගෙවන ලදී” මුද්‍රාව තැබීමට කටයුතු කළ යුතු වේ.

3. මෙහෙයුම් සමාලෝචනය

3.1 කාර්යභාරයන් ඉටු නොකිරීම

විගණන නිරීක්ෂණය	ප්‍රධාන ගණන්දීමේ නිලධාරීගේ අදහස් දැක්වීම	නිර්දේශය
<p>2022 වර්ෂයේ ජනවාරි 01 දින වනවිට පරීක්ෂණ පැවැත්වීමට හා වාර්තා කිරීමට නියමිත පසුගිය වර්ෂයෙන් ඉතිරි වී තිබූ පැමිණිලි 928 ක් ද, සමාලෝචිත වර්ෂය තුළ ආයතනයට ලද පැමිණිලි 1,246 ක් ද ලෙස වර්ෂය තුළ පරීක්ෂා කිරීමට තිබූ මුළු පැමිණිලි සංඛ්‍යාව 2,174 ක් විය. එයින් වර්ෂය තුළ පැමිණිලි 1,475 ක් සම්බන්ධයෙන් කටයුතු සිදු කර තිබූ අතර සමාලෝචිත වර්ෂයේ අවසාන දිනට පැමිණිලි 699 ක් පරීක්ෂණ පැවැත්වීමට හා වාර්තා කිරීමට තව දුරටත් ඉතිරිව තිබුණි.</p>	<p>දක්වා ඇති සංඛ්‍යා නිවැරදි වේ.</p>	<p>පැමිණිලි කඩිනමින් විසඳීමට කටයුතු කළ යුතු වේ.</p>

04. මානව සම්පත් කළමනාකරණය

විගණන නිරීක්ෂණය

**ප්‍රධාන ගණන්දීමේ නිලධාරීගේ
අදහස් දැක්වීම**

නිර්දේශය

2022 දෙසැම්බර් 31 දිනට කාර්යාලයේ අනුමත සේවක සංඛ්‍යාව 32 ක් වූ අතර තත්‍ය සේවක සංඛ්‍යාව 20 ක් වූයෙන් පුරප්පාඩු සේවක සංඛ්‍යාව 12 ක් එනම්, අනුමත සේවක සංඛ්‍යාවෙන් සියයට 37 ක් විය.

පුරප්පාඩු පිරවීම සඳහා රාජ්‍ය පරිපාලන අමාත්‍යාංශයෙන් ඉල්ලීම් කර ඇත.

කාර්ය සාධනයට අහිතකර ලෙස බලපාන අත්‍යවශ්‍ය තනතුරුවල පුරප්පාඩු තිබෙනම් සම්පූර්ණ කර ගැනීමට කටයුතු කළ යුතු වේ.